

Poster: Faldvildt undersøgelser på DTU Veterinærinstituttet i 2013

Mette Sif Hansen¹, Gitte Larsen, Elisabeth Holm, Tim K. Jensen, Mohammad Nafi Solaiman Al-Sabi & Mariann Chriél

Overvågning af sundhedstilstanden i den danske vilde fauna er af vital betydning for at kunne spore ændringer i sygdomsforekomster og sammensætning af bakterier, virus og parasitter. I denne forbindelse obduceres der på DTU-Veterinærinstituttet faldvildt, som er indsendt af privat personer og offentlige instanser fra hele landet. Således blev der i 2013 undersøgt 771 landpattedyr, 31 havpattedyr og 184 fugle. Nedenfor beskrives udvalgte interessante fund indenfor områderne parasitologi, bakteriologi, virologi og ”andet”.

Parasitter

Echinococcus multilocularis (dværgbændelorm) er fundet hos 3 ræve (*Vulpes vulpes*), og på nuværende tidspunkt er den påvist hos i alt 14 ræve i Syd- og Midtjylland.

Hunde og mennesker kan også smittes med dværgbændelorm. Hos mennesker udvikler den, i modsætning til hos ræve og hunde, alvorlige læsioner med dannelse af cyster i bl.a. lever og lunger.

I Nordsjælland er der i 2013 fundet *Pseudoamphistomum truncatum* (leverikte) hos 4 raske ræve. Parasitten er zoonotisk, dvs den kan inficere mennesker ved indtagelse af utilstrækkeligt varmebehandlet fisk. To af rævene havde desuden store mængder *Angiostrongylus vasorum* (fransk hjerteorm) i lungerne. Denne parasit er hyppigt forekommende i Storkøbenhavn og kan smitte hunde. Symptomerne hos hundene er lungebetændelse og kredsløbsforstyrrelse. Sundhedstilstanden hos indsendte rådyr (*Capreolus capreolus*) er præget af gamle

individer med dårlige og nedslidte tænder. Desuden har mange af dyrene stor forekomst af parasitter. Den store leverikte (*Fasciola hepatica*) er påvist i leveren hos flere rådyr, hvoraf mange havde cystelignende forandringer, der minder om de cyster, der ses ved smitte af mennesker med zoonotiske bændelorm (bl.a. *Echinococcus multilocularis*) (Figur 1).

Også blandt havpattedyrene ses mange parasitter. Den hyppigste dødsårsag for unge spættede sæler (*Phoca vitulina*) er massiv forekomst af lungeorm (*Otostrongylus circumlitus*) med sideløbende lungebetændelse forårsaget af bakterien *Streptococcus phocae* (Figur 2).

Bakterier

I en grævling (*Meles meles*) fandt man små bylder i leveren, hvorfra der blev isoleret *Salmonella dublin*, der bl.a. kan give blodforgiftning hos mennesker. Dyret var ellers i godt huld og uden andre sygdomsmæssige forandringer.

Hos tre harer (*Lepus europaeus*) blev der fundet små bylder i lever, lunge og nyrer pga. infektion med bakterien, *Yersinia pseudotuberculosis*. Infektionen ses hyppigt i vinterperioden og bakterien udskilles med urin og gødning, hvorved den kan spredes til andre dyr og mennesker. I tråd med dette blev *Y. pseudotuberculosis* fundet hos en selvdød Nordjysk råbuk med lunge-, hjertesæk-, bughinde- og hjernehindebetændelse.

Virus

Hvalpesyge epidemien, der blev diagnosticeret i vilde rovdyr i 2012, hærger fortsat i Jylland. Samspelet mellem minkfarme og vilde dyr er særdeles vigtigt for vedligeholdelsen af smitten i den vilde fauna, da syge ræve kan sprede infektionen mellem minkfarmene og til andre vilde rovdyr. Således er hvalpesygevirus (morbillivirus) fundet hos selvdøde ræve, mårhunde (*Nyctereutes procyonoides*), husmår (*Martes foina*) og ilder (*Mustela putorius*). Som følge af epidemien er rævepopulationen kraftig reduceret i Midt- og Vestjylland (Figur 3 a og b).

Andet

Desværre ses tilsigtet forgiftning som dødsårsag blandt rovfuglene. Således blev to røde gletter (*Milvus milvus*) fundet forgiftet med carbofuran, et pesticid der er ekstremt giftigt for både fugle og pattedyr. Allerede tilbage i 2008 blev det forbudt at anvende produktet i EU.

Konklusion

Obduktioner og diagnostiske undersøgelser bidrager til at overvåge og fastholde kendskab til de sygdomme, der findes eller introduceres i den vilde fauna. Det er således glædeligt, at der er stor opbakning fra offentligheden til indsendelse af faldvildt. Flere af de ovenstående fund af zoonotiske agens pointerer netop vigtigheden af at håndtere vildt – og især faldvildt – med anvendelse af god hygiejne.

Fotos side 103/Illustrations page 103:

Figur 1. Lever med cyster fra rådyr smittet med ”stor leverikte” (øverst tv.). Foto: DTU-Vet. *Liver with cysts from roe deer infected with the common liver fluke (top left).*

Figur 2. Lungeorm i luftrør og bronkier hos ung spættet sæl (øverst th.). Foto: DTU-Vet. *Lungworms in trachea and bronchi from juvenile harbour seal (top right).*

Figur 3. a) Ræv fundet i naturen med hvalpesyge (Nederst tv.). Foto: Sussie Pagh. *Fox that died from infection with distemper (bottom left)*
b) Ræv med skorper omkring øjne og snude pga. infektion med hvalpesyge. Foto: DTU-Vet. *Fox with crusts around eyes and nose due to distemper infection (bottom right).*

¹ DTU Veterinærinstituttet, Danmarks tekniske Universitet, Bülowsvej 27, 1870 Frederiksberg C. E-mail: mesi@vet.dtu.dk

